

خراسان جنوبی روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی	چهارشنبه ۲۴ دی ۱۳۹۹ ۲۹ جمادی الاول ۱۴۴۲ شماره ۳۴۶۷	اذان ظهر ۱۱:۴۲ غروب آفتاب ۱۶:۴۸ اذان مغرب ۱۷:۰۷ اذان صبح فردا ۵:۱۱ طلوع آفتاب فردا ۶:۳۶	صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان مدیر مسئول: محمد سعید احدیان سردبیر : علی ولیزاده	دفترمرکز: مشهد،بلوار شهیدصادق(سازمان آب) مندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵ تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۴۰۵۰۰ نمابر دبیرخانه: ۰۵۱-۳۷۶۲۴۳۹۰ پایمان: ۰۵۱-۳۷۶۲۴۳۹۰	سرپرستی استان خراسان جنوبی: بیر جند،خیابان مدرس،خیابان باهنر غربی،شماره ۷۷ تلفن سرپرست : ۰۵۱-۳۲۴۴۳۹۳۹ تلفن : ۰۵۶-۳۲۴۴۴۸۰۵۳ تحریریه: ۰۵۶-۳۲۴۴۴۸۰۵۵ نمابر تحریریه : ۰۵۶-۳۲۴۴۴۸۰۵۴	واحد آگهی و اشتراک : ۰۵۶-۳۲۴۴۴۸۰۵۲ مندوق پستی: ۵۱۴-۹۷۱۷۵ نمابر آگهی و اشتراک : ۰۵۶-۳۲۴۴۴۸۰۵۳ چاپ: شهرچاپ خراسان
---	---	--	---	---	---	--

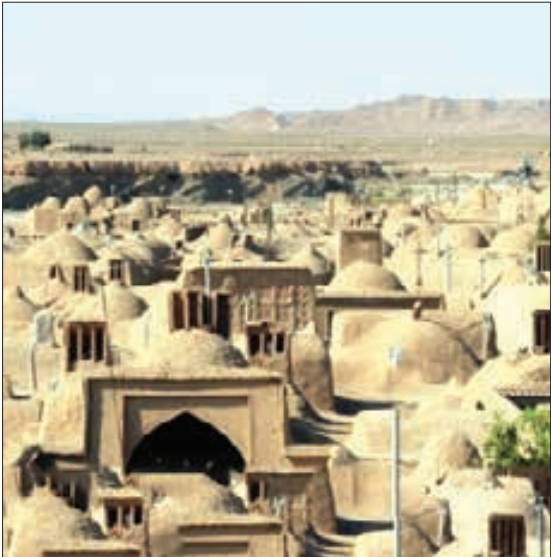
فرهنگستان

هزینه کرد ۹ درصد اعتبارات میراث فرهنگی بیرجند

۹۰ درصد اعتبارات امسال میراث فرهنگی بیرجند هزینه شد. رئیس میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بیرجند گفت: سال مالی تا پایان ۹۹ مقرر شده است و باید در این مدت اعتبارات هزینه شود و با کمک های استاندار سابق، اعتبارات میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بیرجند رشد چشمگیری داشته است.

در بخش گردشگری یک میلیارد و ۸۶۰ میلیون تومان به ویژه برای پروژه بندره، طرح گردشگری شوکت آباد و... هزینه شد.

«فولادی» افزود: برای حوزه صنایع دستی ۲۲۸ میلیون و در بخش میراث فرهنگی ۲۱۴ میلیون تومان تخصیص می یابد که باید تا پایان امسال هزینه شود.

اگر شوکتیهو دانش آموختگان قدیمی آن نبودند برای ادای این به آن ها در بیرجند و مدرسه محل تحصیل شان اقدامی برای بسط آموزش عالی انجام نمی شد. آن ها در بیرجند و مدرسه محل تحصیل شان اقدامی برای بسط آموزش عالی انجام نمی شد. از گروه تاریخ دانشگاه بیرجند انتظار است خلا موجود در خصوص بیرجند را پاکارهایی، پرکنند

۲۳ اثر پشت نوبت ثبت ملی

۲۳ اثر از استان پشت نوبت ثبت در فهرست آثار ملی کشور است. معاون فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان با اشاره به این که هفت اثر به تأیید نهایی رسیده است، اظهار کرد: در یک هفته آینده ثبت هفت اثر معنوی اعلام می شود.

«شرعی منش» گفت: پرونده ۱۰ بنای تاریخی و ۶ شیء و اثر طبیعی در نوبت ثبت است و تا پایان امسال شماره ثبت آن ها قطعی می شود که بافت تاریخی خوسف، چند محوطه تاریخی، چندین درخت و یک آبشار از آن جمله است.

در بخشی از ۱۲ کتابی که منتشر کرده ام، مطالبی درباره دیگر شهرهای استان مانند قاین و نهبندان وجود دارد. سال ۸۵ هم کتابی توسط دانشگاه علامه طباطبائی به نام «چکیده پایان نامه های زبان و زبان شناسی» منتشر کردم. در این زمان در دانشگاه شیراز پایان نامه ای در زمینه گویش بیرجند و در دانشگاه تهران پایان نامه ای در خصوص گویش خوسف وجود داشت که این موضوع سبب شد موضوع پایان نامه کارشناسی ارشد و دکترای خود را درباره گویش های خراسان جنوبی انتخاب کنم که در سال ۸۷ کتاب سال دانشجویی کشور شد و کتاب دولت یاد هم عنوان کتاب سال دانشجویی را کسب کرد.

آثاری در زمینه گویش ها و معرفی دبیرستان شوکتیه و دانشگاه بیرجند و... نیز منتشر کردم ولی نیاز است که اطلس گویشی استان یا توجه به سرنامه های معنوی آن، تهیه شود که کار در این باره شروع شده است.

چه انتظاری از گروه تاریخ دانشگاه بیرجند دارید؟

اگر شوکتیه و دانش آموختگان قدیمی آن نبودند برای ادای دین به آن ها در بیرجند و مدرسه محل تحصیل شان اقدامی برای بسط آموزش عالی انجام نمی شد بنابراین از گروه تاریخ دانشگاه بیرجند انتظار است خلا های موجود در خصوص بیرجند را با کارهایی، پر کنند.

از یابی شما از تحقیق و پژوهش در دانشگاه های استان چیست؟

در دانشگاه های استان مانند دیگر دانشگاه های کشور کارها به سمت رفع نیازها نیست و کارهایی که درباره شهر بیرجند می شود، آثار عمیقی نیست که لازمه آن ها دسترسی

به اسناد موجود است و اگر اعضای کمیته مجموعه بیرجند شناسی شهرداری به وظیفه خود با مشخص کردن نیازها عمل کنند، شاهدکارهای ارزشمندی در این خصوص خواهیم بود.

بیرجند به من گفت: چه کاری می توانید در این باره انجام دهید؟ این بود که اولین کتابم درخصوص محدوده خراسان با محوریت بیرجند با موضوع سوابق شوکتیه نوشته شد. چون یکی دوسال قبل در فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی کتاب منتشر کرده بودم این تکلیف بیشتر متوجه من شد و سال ۹۲ خروجی یک طرح پژوهشی در قالب کتاب «از شوکتیه تا دانشگاه بیرجند» منتشر شد، البته در جشن چهلمین سال تاسیس دانشگاه بیرجند ویراست دوم آن با بیش از ۱۰۰ صفحه اسنادی که از دکتر گنجی گرفتیم، منتشر شد. سال ۹۵ نیز با همکاری موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران کتاب «دولت یاد» منتشر که در آن به بیرجند شناسی به معنای واقعی به لحاظ تعداد عکس های موجود و شمول موضوع آموزش بیرجند متن هایی از مرحوم میرزا ادیبج...، ناصح وجود داشت که از سال ۱۰ تا ۲۵ معاون یا رئیس دبیرستان شوکتیه بیرجند و اهل قلم بود و بخشی را یادداشت های ایشان توسط دکتر راشد محصل در کتابی منعکس شده بود بنابراین با همکاری فرزندان آن مرحوم کار در این باره شروع شد.

یادداشت های مدنظر در بقچه ای نگهداری می شد که اسناد لوله و تا شده ای با چند ویراست بود. وی همچنین از عکاسان قدیمی بیرجند بود و آلبومی بسیار قدیمی و با ارزش هم در این ارتباط داشت که بخشی از عکس های آن استفاده نشده بود. عکسی هم در آلبوم متعلق به سال ۱۲۹۳ بود. این عکس مربوط به سالی بود که نخستین ۱۰ نفر دانش آموختگان شوکتیه مانند فرز ان، سید غلامرضا سعیدی، ناصح و... از آن دانش آموخته شدند. با همراهی فرز نند زاده یاد ناصح همه نوشته ها خوانده شد و نسخ موازی، همدیگر را پوشش دادند و ابهامات موجود بر طرف و تصحیح های لازم انجام شد. این کار از سال ۸۹ شروع شد و در ۹۵ مطالب مدنظر در قالب کتاب دولت یاد زیر چاپ رفت.

دست خالی مجتمع فرهنگی، هنری سرپیشه

مجتمع فرهنگی هنری سرپیشه امسال هیچ اعتباری ندارد و این موضوع به اختصاص بودجه در کمیته برنامه ریزی شهرستان بر می گردد. رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی سرپیشه گفت: فاز اول مجتمع فرهنگی هنری سرپیشه شامل بخش اداری است که تکمیل شده است و مورد بهره برداری قرار دارد اما در فاز دوم احداث آمفی تئاتر و نگارخانه پیش بینی شده است. «عارف قاسمی» افزود: فاز دوم مجتمع فرهنگی هنری سرپیشه در سال ۹۹ هیچ اعتباری ندارد.

امروز میزبانی استان از ۵ لاله سرخ

پنج شهید گمنام عصر امروز وارد استان می شوند. این توفیق برای خراسان جنوبی است که دوباره میزبان لاله های بی نام و نشانی از دوران دفاع مقدس باشد تا همزمان با ایام شهادت حضرت زهرا (س) در آغوش خاک این خطه آرام گیرند. مدیر کل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس استان گفت: امروز عصر استان میزبان پنج شهید گمنام می شود و عطر آن ها در بیرجند، آبیز و زیرکوه می پیچد. این شهید(۱۷، ۱۹، ۲۲ و ۲۱ ساله بودند که در عملیات والفجر مقدماتی، کربلای ۴ و ۵ به شهادت رسیدند. سرهنگ «فلاحی» افزود: دو نفر از این شهیدان در آبیز زیرکوه، دو شهید هم در بوستان آیت...، بهجت مهر شهر بیرجند و یک شهید هم در دانشگاه بزرگمهر قاین به خاک سپرده خواهند شد. مراسم استقبال از پیکر مطهر شهدا هم با حضور مسئولان استانی برگزار می شود و شهدا به صورت کاروانی با خودرو از فرودگاه تا معراج شهدا مشایعت می شوند. با توجه به بیماری کرونا، مراسم تشییع برگزار نمی شود و مراسم وداع و تدفین بارعایت پروتکل های بهداشتی و حضور اندک مردم خواهد بود. بر اساس توضیح وی جلسه محوری در حسینیه جماران با حضور مسئولان استان و خانواده های شهدا و رعایت پروتکل ها برگزار می شود. به گفته وی با تدفین این پنج شهید، تعداد شهدای گمنام استان از ۱۴۰ به ۱۴۵ نفر می رسد که در ۵۷ نقطه استان آرام گرفته اند. وی گفت: همه شهرستان های استان شهید گمنام دارد و از ۵۴ نقطه آرمگاه شهدا، در ۳۰ محل یادمان شهیدان ساخته شده و ۱۹ نقطه در حال ساخت و امید است تا خرداد سال آینده به اتمام برسد و ۲۴ نقطه هم یادمان ندارد.

<div></div>
<div>کلک خیال</div>

مهر و صفای روی تو

مهر و صفای روی تو، روشنی روان ما
رنگ و نگار بوی تو، هستی این جهان ما
حجاب دیدار تو از میان ببر به حق نگر
او همه بود ما بود ظاهر و هم نهان ما
به جهد کوششی تمام خودشکنی نما مدام
خودنگری ما بود حجاب دیدگان ما
معنی زندگی بدانیم که در یغ می خوریم
مرگ از این خودی بود حیات جاودان ما
آه دوری سفر و ای ز توشه های کم
باور و اعتقاد جان توشه و هم تو ان ما
عمر چه کوتاه و کم است و ما به خواب غفلتیم
تا دوسه روز بعد از این رویم به آشیان ما
صبا گذر کن به سرکوی امیر کاروان
سلام ما به او ببر پیک خبرسان ما

محمد ایوب کافمی

صحبت های دکتر «ناصرح» از فراموشی ظرفیت های فرهنگی مرکز استان

جستاری در تاریخ بیرجند؛ از دانشگاه بیرجند تا شوکت شرق

حسین قربانی

بیرجند با این که از ظرفیت های فرهنگی بسیار خوبی در ابعاد مختلف بر خوردار است ولی این ظرفیت ها به طور مناسب به جامعه ارائه نشده است، موضوعی که سبب شد در جشن ۳۰ سالگی وزارت علوم، دکتر حداد عادل(رئیس وقت کمیسیون فرهنگی مجلس) در غرقه دانشگاه بیرجند تاکید کند که هر چند جمع قابل توجهی به عنوان برجستگان از مدرسه شوکتیه بیرون آمده اند ولی هنوز اثری را که نشان دهنده معرفی برجستگان آن مدرسه باشد، ندیده ام و از دانشگاه بیرجند به عنوان فرزند معنوی شوکتیه توقع داریم این مسیر را باز و در این مسیر حرکت کند. هر چند هنوز خلأ های بسیاری در این خصوص وجود دارد ولی بعضی از استادان دانشگاه کار های قابل توجهی در این خصوص انجام داده اند. دکتر «محمد امین ناصح» عضو هیئت علمی گروه زبان انگلیسی و زبان شناسی دانشگاه بیرجند است. او ۱۲ جلد کتاب در حوزه های تخصصی و بیرجند شناسی تألیف کرده است. چندی پیش از دو کتاب «شوکت شرق» و «از شوکتیه تا دانشگاه بیرجند» که از تالیفات جدید وی است، در مراسم افتتاح مرکز بیرجند شناسی دکتر گنجی بیرجند رونمایی شد. وی پس از این مراسم با حضور در دفتر روزنامه خراسان جنوبی پاسخ گوی سولات خبرنگار ما شد.

چگونه وار د تحقیق و پژوهش در حوزه بیرجند و استان شدید؟

در خانواده شخصی خود، زاده دو فرهنگی هستم و همیشه از دوران کودکی در اطراف کتاب بوده است و خودم نیز بعد از تحصیل در مقاطع مختلف وارد دانشگاه شد و چون شناس آموزش زبان انگلیسی بودم و با قرار گرفتن در فضای دانشگاهی به سمت تحقیق و پژوهش سوق داده شدم. از سال ۷۹ تا ۸۲ ساکن بیرجند بودم و بعد از آن با این که در تهران مسئولیت

فرهنگستان

یک خشت برای مرمت قلعه سده

۱۵۰ میلیون تومان برای مرمت قلعه سده اختصاص یافت. این اعتبار از محل سفر استاندار قبلی برای مرمت و بازسازی این قلعه اختصاص یافته است و برای تخصیص آن پیگیری می شود. رئیس میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی قاینات گفت: باید تا پایان امسال مرمت بخشی از دیوار قلعه انجام شود. «عباس زاده» تاکید کرد: با این اعتبار قسمتی از دیوار قلعه مرمت می شود اما بازسازی کامل آن نیاز به دو میلیارد تومان اعتبار دارد.

شیب اعتبار در قفسه کتابخانه زیر کوه

اعتبار کتابخانه های عمومی زیر کوه امسال کاهش دارد. هر چند که مهم تر از میزان اعتبار، تخصیص آن است اما سهم اعتبار مصوب هم در رقم محقق شده بی تاثیر نیست با وجود این رئیس اداره کتابخانه های عمومی زیر کوه از کاهش اعتبارات این مجموعه در سال ۹۹ خبر داد و گفت: ۴۵۰ میلیون تومان برای کتابخانه های عمومی آبیز، حاجی آباد و زهان مصوب شده است که در مقایسه با ۷۰۰ میلیون تومان سال قبل، کاهش دارد.

«غلامحسینی» به تخصیص ۲۱۱ میلیون تومان از اعتبارات امسال برای کتابخانه آبیز اشاره کرد که به صورت نقدی و اوراق تخصیص یافته است.

به گفته وی کتابخانه های عمومی زیر کوه حدود ۱۵ هزار عنوان کتاب دارد اما درخواست کمیودر زمینه کتاب های هنری زیاد است.

امثال و حکم

سُخْتَه ی تِ از جِی دِگَر نَم دَاَرَه

مثل «سُخْتَه ی تِ از جِی دِگَر نَم دَاَرَه» یکی دیگر از عبارت های قدیمی در کتاب داستان ها و داستان هاست.

مولف کتاب درباره آن توضیح می دهد که در زبان معیار این عبارت «سوخته تراز جای دیگری نم داره» خوانده می شود یعنی مشکل کارت از جای دیگری است و من مقصر نیستم. دکتر «نگویی» می گوید: این مثل در پاسخ به فردی گفته می شود که بی جهت مشکل کارش را به فرد یا جای مشخصی نسبت می دهد در حالی که اشکال کارش جای دیگری است.